

Vergadering
BAC Brandweer

Datum vergadering
9 september 2019

Verslag

Aanwezig

Dhr. Kolff (vz), dhr. Depla, dhr. Cox, dhr. Schelberg, mw. De Zwart-Bloch, dhr. Romeyn, mw. Attema, mw. Van Beek, dhr. Sluiter, dhr. Verhulst, dhr. Wienen, dhr. Molkenboer, dhr. Cazemier, dhr. Boumans, dhr. Beenakker, dhr. Vos, dhr. Strien, dhr. Hellegers, mw. Damsma, mw. Melissant-Briene, dhr. Wevers, dhr. Holtman (sec), dhr. Luijten (not)

Reguliere vergadering BAC Brandweer (15.00 – 15.30 uur)

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter dhr. Kolff heet iedereen welkom in Veenendaal. Hij bedankt dhr. Schelberg voor zijn inzet als waarnemend voorzitter.

2. Vaststelling verslag 4 februari 2019

Dhr. Kolff meldt naar aanleiding van het verslag van de vorige vergadering dat burgemeester Halsema in het Veiligheidsberaad heeft toegelicht hoe zij tegen de modernisering van de brandweer aankijkt. Naar aanleiding daarvan is een bestuurlijke commissie gevormd die op basis van drie pijlers aan de slag gaat. Deelnemers aan deze commissie zijn burgemeesters Aboutaleb, Halsema, Out, Depla en Kolff. De eerste bijeenkomst is op 7 oktober a.s. De taak van deze commissie is nauw verweven met de taak van de denktank over de differentiatie van brandweertaken.

Verder meldt dhr. Kolff dat de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) onlangs positief heeft geadviseerd over gebiedsgebonden opkomsttijden, met dien verstande dat hij vier voorwaarden stelt. Deze voorwaarden zijn:

1. De gemeenteraden moet jaarlijks geïnformeerd worden over de gerealiseerde brandweertzorg (w.o. de opkomsttijden);
2. Inwoners en bedrijven moeten actief worden geïnformeerd wanneer de 18-minuten norm niet wordt gehaald. Tevens moeten de te nemen maatregelen om tot een aanvaardbaar veiligheidsniveau te komen worden meegenomen in die communicatie;
3. Alle opkomsttijden moeten in de toekomst geregistreerd worden (en niet alleen van het eerste voertuig zoals nu het geval is);
4. De minister van JenV verzoekt om een uniforme werkwijze/proces om te komen tot een dekkingsplan. Deze werkwijze wordt naar verwachting begin 2020 opgeleverd.

3. Mededelingen

Actualiteiten en media

Dhr. Wevers meldt kort dat sinds de vorige vergadering een aantal zaken in de media zijn geweest, te weten hoogbouw, droogte en fluor in blusschuim. De aandacht hiervoor was beperkt.

Dhr. Schelberg geeft aan dat het inspectierapport over de meldkamers is verschenen. Dit is een vreemde timing, midden in de overgang naar een landelijke meldkamer, tijdens de verbouwing.

Dhr. Kolff geeft aan dat dit onderwerp mogelijk in het Veiligheidsberaad van oktober aan de orde komt.

Terugkoppeling Veiligheidsberaad 14 juni 2019

Dhr. Kolff meldt dat het onderwerp vrijwilligheid en het rapport 'Bouwen aan vertrouwen' aan de orde zijn geweest. Het onderwerp vrijwilligheid staat ook op de agenda van deze vergadering, in het gezamenlijke deel met de Brandweerkamer.

Dhr. Kolff vraagt aan de BAC-leden hoe zij betrokken willen worden bij de bestuurlijke commissie toekomst brandweer.

Dhr. Sluiter, dhr. Wienen en mw. Attema geven aan dat zij dit onderwerp, eerst nadat de commissie op gang is, graag in de BAC willen agenderen, ook ter advisering van de voorzitter in voorbereiding op het Veiligheidsberaad.

4. Rapport brandweerkerndata 2018

Dhr. Kolff geeft aan dat dit onderwerp ook informerend op de agenda van het komende Veiligheidsberaad staat. De brandweerkerndata is een nieuwe manier om de feiten over de brandweer weer te geven. Het betreft een trendbreuk met de cijfers van de brandweerstatistiek van voorgaande jaren.

Dhr. Vos vraagt of deze kerndata ieder jaar gepubliceerd moeten worden of dat het, gezien het karakter van de vragen, ook voldoende is om dit minder frequent te doen.

Dhr. Wienen geeft aan de data op zichzelf interessant te vinden, maar dat de kosten nog best fors zijn. Verder geeft hij aan dat het belevingsonderzoek wellicht is te combineren met andere vergelijkbare onderzoeken, denkend aan vorig jaar.

Dhr. Molkenboer sluit aan op de opmerkingen over de frequentie en kosten. Verder vraagt hij hoe deze cijfers betekenis kunnen worden gegeven.

Mw. Van Beek stelt dat het goed is dat er eenduidige data zijn. Verder vraagt zij of de financiering na 2022 naar de veiligheidsregio's gaat en of dit dan niet dubbelop is. Met andere woorden: vervangt het ene onderzoek het andere?

Mw. Damsma stelt dat het juist goed is om het onderzoek voorlopig ieder jaar te doen en dit een aantal jaren vol te houden, omdat alle statistiek die tot nu toe zijn gemaakt vaak moeilijk interpreteerbaar waren.

Dhr. Hellegers vraagt wat het veld van de data vindt. Is hier behoefte aan, ook jaarlijks? Verder geeft hij het belang aan van goede afspraken maken over de interpretatie van data door de verschillende regio's.

Dhr. Strien stelt dat het goed is dat er duidelijke cijfers zijn, daar was om gevraagd. Verder geeft hij aan dat de statistiek niet ieder jaar moet worden doorontwikkeld als daarmee telkens een trendbreuk wordt gerealiseerd. Ook geeft hij aan dat cijfers terug te herleiden moeten zijn naar de veiligheidsregio's.

Dhr. Beenakker stelt dat de kosten fors zijn gezien het resultaat. Verder geeft hij aan dat tabel 7 het meest gevoelig is als deze in openbaarheid komt.

Mw. Van Beek geeft aan dat in de BAC bewust met elkaar is besloten om hierin gezamenlijk op te trekken, dat is waardevol en nuttig.

Dhr. Depla stelt dat niet te veel nadruk moeten worden gelegd op opkomsttijden. Echte kerndata zijn ook schade en slachtoffers. Het gaat om het uiteindelijk doel en niet om het instrument dat daarvoor wordt gebruikt.

Mw. Melissant stelt dat moet worden gefocust op trends en ontwikkeling en dat het niet noodzakelijk is om elk jaar een rapport op te leveren. Zij stelt dat het wel relevant is om data voor bestuurlijke issues op te leveren: een aantal vaste data die jarenlang worden gemonitord, maar ook tijdelijke data. Zij stelt voor om volgende keer goed te overleggen wat bestuurlijk relevant is.

Dhr. Kolff geeft in reactie aan dat het gaat om afgelopen periode. Wetswijziging maakt het soms lastig om data vergelijkbaar te houden; dat zal niet altijd mogelijk zijn.

Verder geeft hij aan dat de gewenste frequentie ook afhankelijk is van doelgroep. Deze frequentie is vastgesteld in het Veiligheidsberaad, het is goed om dit een periode te doen.

Dhr. Wevers vult aan dat het belevingsonderzoek brandweerpersoneel elke vier jaar wordt herhaald en de kerndata jaarlijks, waarmee longitudinaal onderzoek in gang is gezet. Er is gestart met een beperkt aantal data. Dit wordt de komende jaren uitgebreid. Het CBS stopt met de brandweerstatie. Dat gaat nu over naar het datacentrum van het IFV en is te ontsluiten voor verschillende doelgroepen: bestuur, professie, burgers, onderzoekers. De ambitie is om de dynamische data (zoals opkomsttijden) real time te kunnen ontsluiten, bijvoorbeeld maandelijks voor sturingsinformatie van de veiligheidsregio's. Ook is het mogelijk om in de toekomst voor een beperkte periode specifieke zaken te monitoren.

Dhr. Vos stelt dat het bedrag dat hiermee is gemoeid voor de regio Zuidoost-Brabant toch reden is voor discussie.

Dhr. Romeyn geeft aan dat duidelijk moet zijn wat het nut en de bruikbaarheid is van de cijfers, dan verdienen de kosten zich weer terug.

Dhr. Beenakker wijst op het belang van een communicatieparagraaf.

Dhr. Kolff geeft in reactie aan te zorgen voor een landelijke duiding/communicatieparagraaf, van bijvoorbeeld de opkomsttijden.

Dhr. Depla geeft aan dat de duiding ook gerelateerd kan worden aan bijvoorbeeld de kenmerken van de veiligheidsregio.

5. Terugkoppeling gesprekken Tweede Kamerleden

Dhr. Kolff memoreert de afspraak van 18 april 2018 om in tweetallen alle Tweede Kamerleden te bezoeken. Hij stelt voor om volgende vergadering een rondje te maken met de vraag hoe de gesprekken zijn ervaren en of dit de juiste vorm is. Verder memoreert hij de afspraak om eens per jaar te vergaderen in Den Haag. Dat zou de eerstvolgende BAC-vergadering zijn. Er zijn nog geen Kamerleden uitgenodigd. Is het wenselijk om dit te continueren? Op 9 december wordt er in het Veiligheidsberaad gesproken over de toekomst van de brandweer. Licht het dan voor de hand om voor of na 9 december met de Kamerleden te spreken.

Dhr. Verhulst geeft de voorkeur aan om het wel te doen, op 14 november.

Dhr. Sluiter geeft aan dat er vorige keer geen Kamerleden kwamen.

Mw. Van Beek roept op om deze gesprekken vol te houden. Verder geeft zij aan dat Kamerlid Van Dam graag gevoed wilde worden en ook graag zaken op schrift wilde krijgen. Dit gesprek is al enige tijd geleden geweest. Zij vraagt of hier al opvolging aan is gegeven.

Dhr. Molkenboer constateert dat in anderhalf jaar pas de helft van de gesprekken zijn gevoerd. Hij stelt dat er geen Kamerleden komen in december. Zijn suggestie is om contact op te nemen met de secretaris van de Kamercommissie, om te polsen of de uitnodiging om deel te nemen aan de BAC-vergadering kan worden gekoppeld aan een reguliere bijeenkomst van de Kamercommissie.

Dhr. Kolff geeft in reactie aan de suggestie van dhr. Molkenboer op te volgen.

Dhr. Strien geeft aan dat er dan ook een stevige agenda moet zijn, anders komen ze niet. Mogelijk is deze ook toe te spitsen op betreffende partijen.

Dhr. Kolff geeft in reactie aan dat vrijwilligheid de interesse heeft van alle partijen.

Dhr. Sluiter stelt voor de twee gesprekken die zijn gepland wel door te zetten.

Dhr. Kolff bevestigt dit.

6. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen punten voor de rondvraag.

De voorzitter sluit de vergadering.

Gecombineerde vergadering BAC Brandweer en Brandweerkamer (15.30 – 16.30 uur)

Opening en mededeling

Dhr. Kolff (voorzitter BAC Brandweer) opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Er staan twee onderwerpen op de agenda, te weten:

- a) Rechtspositie en toekomst vrijwillige brandweer
- b) Uitstel WNRA / publiekrechtelijke regeling personeel veiligheidsregio's

A. Rechtspositie en toekomst vrijwillige brandweer

Door dhr. Kolff wordt, in het verlengde van de voorliggende procesnotitie, een toelichting gegeven op dit dossier. Concreet wordt ingezoomd op de aanleiding van de opdracht aan de denktank, de stand van zaken en het vervolgproces.

Het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid hebben, met betrokkenheid van de Brandweerkamer, besloten om gezamenlijk de mogelijkheden in beeld te brengen om de brandweervrijwilligers en de beroepskrachten zo te differentiëren en vorm te geven dat geen sprake is van spanning met de vigerende regelgeving. Hiertoe is een denktank opgericht die bestaat uit een afvaardiging van de betrokken partijen.

De volgende opdracht is aan de denktank gegeven: *Onderzoek samen (het Veiligheidsberaad, de Brandweerkamer en het ministerie van JenV) hoe brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten, zodat wordt voldaan aan de normen uit Europese en internationale regelgeving en jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie, en breng in kaart welke mogelijke consequenties dit voor de brandweerorganisatie heeft.*

Centraal staat de vraag hoe kwalitatieve brandweezorg kan worden geleverd, zodanig dat de vrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten, ten aanzien van de aard van het werk, de opleidingsvereisten en de arbeidsomstandigheden en hoe dat vorm kan krijgen. Hierbij wordt de optie van het gelijk belonen vooralsnog niet meegenomen; als eerste wordt onderzocht op welke wijze dermate kan worden gedifferentieerd dat vrijwilligers worden onderscheiden van beroepskrachten (en daarmee het behoud van het hybride stelsel).

De denktank is inmiddels twee keer bij elkaar gekomen, om tot een aanscherping te komen en om de vervolgaanpak te bespreken. De denktank heeft ervoor gekozen om enkele oplossingsrichtingen uit te werken. In de komende periode (tot het overleg tussen het Veiligheidsberaad en de minister van JenV op 9 december a.s.) worden de oplossingsrichtingen, evenals de mogelijke consequenties, nader uitgewerkt.

Na het overleg tussen het Veiligheidsberaad en de minister van JenV in december, zal in die periode nader overleg plaatsvinden met de betrokken vakorganisaties. Belangrijk is een goede balans te houden tussen afstemming werkgevers en stelselverantwoordelijk minister enerzijds, samenkomend in genoemd overleg en aansluitend het informeren en anderszins betrekken van vakorganisaties.

Het onderwerp is tevens geagendeerd voor het overleg tussen het Veiligheidsberaad en de minister van JenV op 24 september a.s. In die vergaderingen zijn enkele denkrichtingen besproken.

Op 9 oktober 2019 is er een Algemeen Overleg Brandweer in de Tweede Kamer. Dan komt dit punt ook aan bod. Vanuit de Tweede Kamer is het signaal afgegeven dat men grote waarde hecht aan het huidige hybride stelsel (vrijwilligers en beroeps).

Vanuit de vergadering is de dringende oproep gedaan om een zorgvuldig proces te doorlopen, omdat dit een fors en belangrijk traject is.

Afgesproken wordt dat de leden van de Brandweerkamer en de BAC Brandweer Brandweerkamer tussentijds (maar in ieder geval in de vergadering van 13 respectievelijk 14 november) over dit onderwerp worden geïnformeerd.

B. Uitstel WNRA / publiekrechtelijke regeling personeel veiligheidsregio's

Aan de hand van een presentatie zoomt dhr. Depla (voorzitter Brandweerkamer), in het verlengde van de voorliggende procesnotitie, nader in op dit dossier, specifiek op de gevolgen van het uitstel van de WNRA voor personeel veiligheidsregio's.

Dit onderwerp is in het Veiligheidsberaad van 14 juni jl. besproken. In die vergadering heeft het Veiligheidsberaad de Brandweerkamer verzocht een advies voor te leggen over een publiekrechtelijke regeling die de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's regelt.

Resumerend / uitkomst van de vergadering

De leden van de BAC Brandweer en de Brandweerkamer kunnen zich vinden in de presentatie:

- > 'Verlengde' tijdelijke uitzondering tot bijvoorbeeld 2023 bespreken met ministers.
- > Geleidelijk aan gezamenlijk eigen koers varen ligt voor de hand omdat de bijzondere arbeidsvoorwaarden van de veiligheidsregio's maken dat de veiligheidsregio's op niet al te lange termijn uit de pas gaan lopen met de CAO-gemeenten.
- > Veiligheidsregio's moeten samen een keuze maken voor een scenario actualiseren en onderhouden arbeidsvoorwaarden voor verlengde uitzondering.
- > Veiligheidsregio's moeten met elkaar gaan praten over een gezamenlijke werkgeversvereniging van waaruit zij kunnen onderhandelen en die hen met expertise en advies goed kan ondersteunen.

Het voorgaande zal nader worden uitgewerkt en als advies worden aangeboden aan het Veiligheidsberaad van 9 december 2019. De gehouden PowerPointpresentatie zal digitaal aan de leden worden nagezonden.